

DET EKONOMISKA LÄGET I TJÄNSTESEKTORN

CORONA-UPPDATERING
30 APRIL 2020

Innehåll

Extra ekonomisk bedömning.....	2
Sammanfattning	3
Djup kris i tjänstesektorn.....	4
Barometerindikatorn når ny bottennivå.....	4
Inköpschefsindex (PMI) i omvärlden, data till och med april.....	5
Efterfrågan rasade i april	6
Ansträngd likviditet och fler konkurser	9
Produktionsfallet syns ännu inte i utfallsdata.....	10
Dystert på arbetsmarknaden	12
Jobben blir färre och arbetskraften minskar	12
De flesta företag ska minska sin personalstyrka	12
Kraftigt ökad rådgivning om arbetsbrist	14
Rekordstora förväntningar om prisfall	17
Sjunkande producentpriser på tjänster	17
Konsumentpriser på tjänster, data till och med mars	18

Extra ekonomisk bedömning

Almega har varje kvartal sedan 2001 publicerat en bedömning av det ekonomiska läget i den privata tjänstesektorn som svarar för 52 procent av Sveriges BNP och 47 procent av sysselsättningen. Den senaste bedömningen - Tjänsteindikatorn för kvartal 1 - publicerade den 27 mars och byggde på data fram till början av mars vilket betydde att effekterna av Coronakrisen ännu inte syntes. Almega har därför valt att göra en extra ekonomisk bedömning av det ekonomiska läget i tjänstesektorn för att visa en del av de ekonomiska följderna av Coronakrisen. Än så länge saknas utfallsdata över produktion och sysselsättning utvecklats bland tjänsteföretagen, däremot finns indikatorer som ger en god bild av vad utfallen kommer att bli.

Insamlingen av underlag för denna bedömning avslutades den 29 april 2020. Nästa ordinarie bedömning av det ekonomiska läget bland tjänsteföretagen kommer i mitten av juni. För ytterligare upplysningar om det ekonomiska läget i den privata tjänstesektorn kontakta:

Patrick Joyce
Chefekonom Almega
Tel. 08-762 69 67, patrick.joyce@almega.se

Oscar Scheja
Ekonom Almega
Tel. 08-762 70 41, oscar.scheja@almega.se

Almega är de svenska tjänsteföretagarnas arbetsgivar- och intresseorganisation. Almega har cirka 11 000 medlemsföretag i åtta förbund, som tillsammans representerar ett 60-tal branscher inom tjänstesektorn. Medlemsföretagen har sammanlagt drygt 550 000 anställda. Förbunden arbetar med de frågor som rör respektive bransch. Arbetsgivarförbunden bildar tillsammans Almega och ingår i Svenskt Näringsliv.

- Almega Tjänsteförbunden
- Almega Tjänsteföretagen
- Kompetensföretagen
- IT&Telekomföretagen
- Innovationsföretagen
- Medieföretagen
- Vårdföretagarna
- Tågföretagen

Sammanfattning

Det ekonomiska läget i tjänstesektorn snart två månader efter att Coronabrottet nådde Sverige är mycket dåligt. Till skillnad från finanskrisen har denna kris drabbat både de konsumentnära tjänsterna och företagstjänster som säljer till industrin hårt. En svag utveckling för tjänstesektorn framöver kommer också att sätta djupa spår i svensk export. Närmare 60 procent av den svenska exporten består av tjänster.¹

April visade det största raset i Konjunkturinstitutets tjänstebarmeter någonsin. Besöksnäringen och bemanningsbranschen föll hårdast men i princip alla tjänstebranscher drabbades. Bland de tjänsteföretag som inte tillhör besöksnäringen eller handel har 40 procent av företagen tappat minst en femtedel av sin försäljning. Tjänsteföretagens förväntningar på framtiden är dystra och den stora majoriteten räknar med att efterfrågan kommer att fortsätta falla de närmaste tre månaderna.

Krisen har även drabbat de kunskapsintensiva tjänsteföretagen. Bland tekniska konsulter, arkitekter och industrikonsulter har över 80 procent av företagen tappat i orderingång och över 60 procent förlorat befintliga uppdrag. Bland IT & Telekomföretagen räknar fyra av tio företag med att tappa minst en femtedel av sina intäkter under året. Oväntat nog har även en stor del av företagen inom vård och omsorg fått minskad verksamhet när planerade vårdbesök och operationer ställts in.

Raset i efterfrågan på tjänster har tvingat tjänsteföretagen att börja minska sin personal. De närmaste tre månader väntas alla tjänstebranscher minska sin personal. Nio av tio varsel om uppsägning sedan den 1 mars gäller tjänstesektorn. Det är mycket oroande eftersom den privata tjänstesektorn har varit jobbmotorn i ekonomin det senaste decenniet. Sedan 2010 har nio av tio jobb i näringslivet har tillkommit i tjänstesektorn.

Den största minskning av jobb väntas inom besöksnäringen och bemanningsbranschen. I början av april hade 55 procent av bemanningsföretagen varslat personal. Även i branscher där bristen på arbetskraft var stor så sent som i februari - som datakonsulter och juridiska och ekonomiska konsulter - planerar nu 50 till 60 procent av företagen att minska sin personal. Almegas rådgivningstjänst har sedan den 1 mars hanterat 3 800 samtal om arbetsbrist. Det är åtta gånger fler än samma tid förra året.

Barometerdata tyder på att försäljningspriserna i tjänstesektorn har fallit något det senaste kvartalet. Alla tjänstebranscher - med undantag för finans- och försäkring - räknar med sänkta försäljningspriser de kommande tre månaderna. Störst förväntningar om sänkta priser finns i hotell- och resebranscherna. Även fastighetsförvaltare och tekniska konsulter har extra stora förväntningar om sänkta priser framöver.

---

¹ Direkt tjänsteexport och tjänster som ingår i exporterade varor.

Djup kris i tjänstesektorn

Coronakrisen började för drygt två månader sedan och har drabbat tjänstesektorn hårdare än någon ekonomisk nedgång tidigare gjort. Än så länge syns inte krisens effekter i data över tjänsteföretagens produktion som släpar efter med drygt två månader. Däremot syns krisens effekter tydligt i olika konjunkturindikatorer samt i enkätdata som samlats in av Almega och Svenskt Näringsliv.

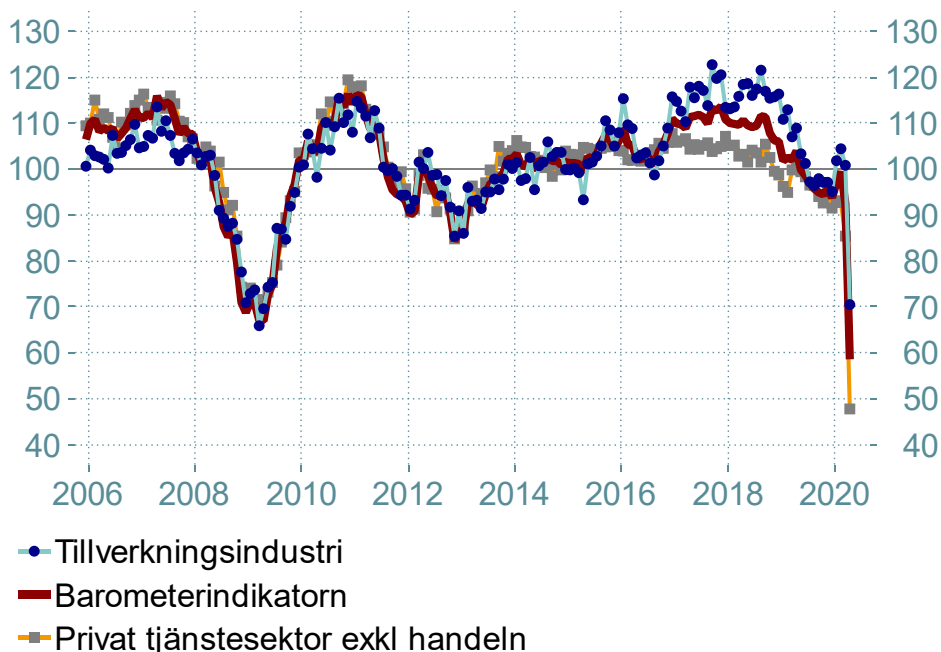
Barometerindikatorn når ny bottennivå

Konjunkturinstitutets barometerindikator, som mäter stämningläget i den svenska ekonomin, föll 34 enheter från 92,5 i mars till 58,6 i april.² Det är med råge det största fallet mellan två månader som har noterats sedan 1996. Läget är enligt indikatorn nu klart värre än under finanskrisen då indexet som lägst låg på 67,0.

Samtliga sektorer påverkade indexet negativt men barometerindikatorn drogs främst ned av det ytterst dystra läget i den privata tjänstesektorn som noterade ett indexvärde på rekordlåga 47,8. Det är 22 enheter lägre än under finanskrisen.

Tillverkningsindustrin låg i april på 70,5, ner från 100,8 i mars. Bygg och anläggning står i viss utsträckning ännu emot det allmänna raset, branschens konfidensindikator backade 6 enheter till 93,0. Detaljhandeln bromsar också kraftigt. Branschens index föll tillbaka till 74,3 i april, trots att delbranschen dagligvaruhandeln går rekordstarkt.

Diagram 1: Barometerindikatorn och branschindikatorer, till och med april

Källa: Konjunkturinstitutet, Macrobond.

² Konjunkturbarometern, Konjunkturinstitutet, april 2020

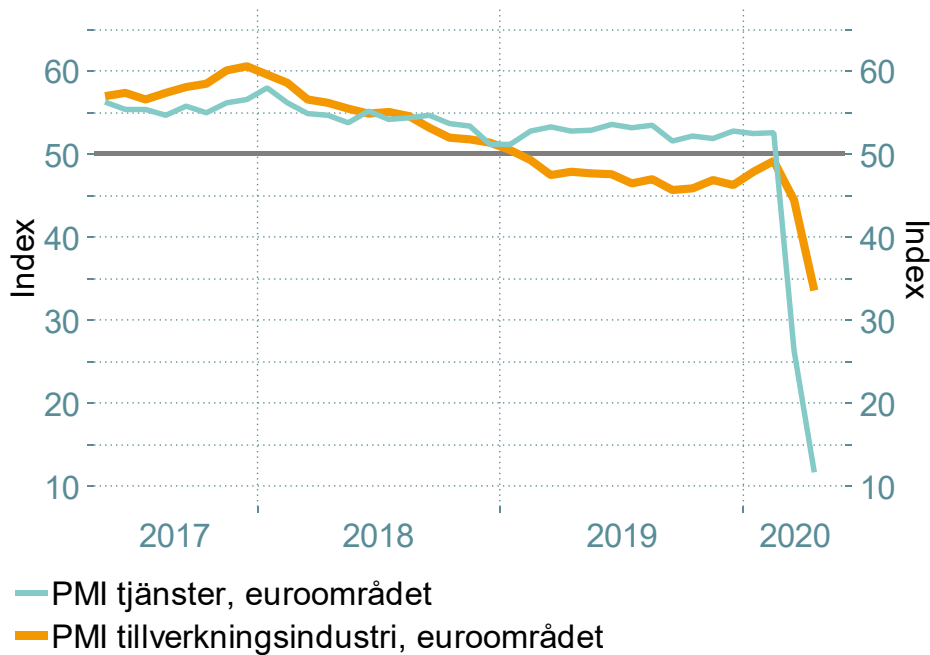
<https://www.konj.se/publikationer/konjunkturbarometern/konjunkturbarometern/2020-04-23-kraftigaste-fallet-nagonsin-for-barometerindikatorn-i-april.html?kategori=KIFI&kategori=BTVI>

Inköpschefsindex (PMI) i omvärlden, data till och med april

Preliminära PMI-data för april för flera större europeiska ekonomier visar på ett fortsatt brant fall i ekonomin, efter att många länders index föll kraftigt redan i mars, se tabell 1.

I euroområdet föll PMI för tjänstesektorn till den lägsta nivån någonsin (sedan 1998) i april, 11,7.³ Noterbart är att nivån i mars i euroområdet låg på en betydligt lägre nivå – 26,4 – jämfört med PMI i Sveriges tjänstesektor som uppmättes till 46,9.⁴

Diagram 2: Inköpschefsindex i euroområdet

Källa: Markit, Macrobond

PMI för tillverkningsindustrin i euroområdet föll också i april, men mindre jämfört med indexet för tjänster. I april stod indexet för industrin på 33,6, ner från 44,5 i mars. Sammantaget pekar PMI i euroområdet på ett klart värre läge än under finanskrisen. Det sammanlagda indexet (både tjänster och industri) var i april rekordlåga 13,5. Indexet bottnade under finanskrisen på 36,2 i februari 2009. Med stor sannolikhet kommer svenska PMI följa utvecklingen i euroområdet när data för april månad blir tillgänglig första veckan i maj.

De större ekonomierna i Europa samt USA följer samma mönster som det sammanlagda indexet för euroområdet. I Kina, där coronaviruset bröt ut tidigare, vände PMI upp i mars, jämfört med mycket låga nivåer i februari. Det återstår att se om den trenden håller i sig i Kina vad gäller april månad, som det ännu inte finns siffror för.

³ Enligt IHS Markit

⁴ PMI i Sverige produceras av Swedbank och Silf

Tabell 1: Inköpschefsindex PMI i några utvalda länder

	Tjänster			Industri		
	Februari	Mars	April*	Februari	Mars	April*
Tyskland	52,5	31,7	15,9	48	45,4	34,4
Danmark	-	-	-	48,4	46,8	-
Frankrike	52,5	27,4	10,4	49,8	43,2	31,5
Storbritannien	53,2	34,5	12,3	51,7	47,8	32,9
Euroområdet	52,6	26,4	11,7	49,2	44,5	33,6
USA	49,4	39,8	27	50,7	48,5	36,9
Kina	30,1	51,8	-	35,7	52	-
Världen	47,1	37	-	47,1	47,6	-

*Preliminära data insamlade 7-22 april

Källa: IHS Markit

Efterfrågan rasade i april

Efterfrågan i den privata tjänstesektorn visar också på ett tvärt fall från ett netttotal på 3 i mars till -47 i april, enligt KI-barometern.⁵ Nettotalet är andelen företag med ökad efterfrågan minus andelen med minskad efterfrågan. Detta är ett långt sämre efterfrågeläge än vad som uppmättes under finanskrisen.⁶ Tjänsteföretagens förväntningar om efterfrågan på tre månaders sikt indikerar att man väntar sig att krisen fördjupas framöver.

Samtliga branscher inom tjänstesektorn har sett en försämrad efterfrågan mellan mars och april. Efterfrågan försämrades mest mellan mars och april för hotell och restauranger. Efterfrågan för researrangörer låg redan i mars på en extremt låg nivå, därav blev förändringen till april inte lika stor.

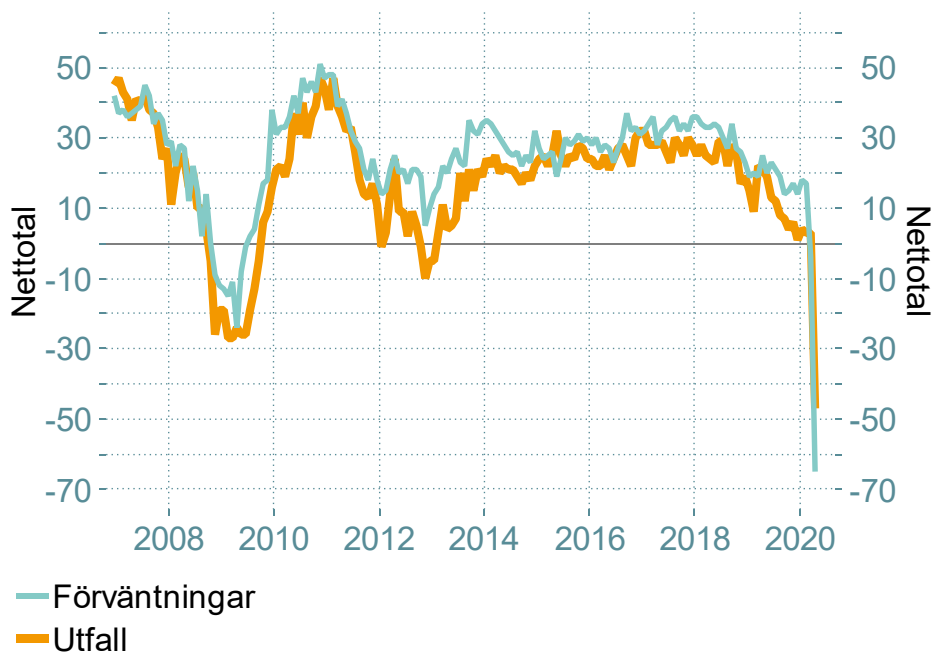
Personaluthyrningsföretagen har också drabbats av ett djupt fall i efterfrågan. I april var deras netttotal -77, vilket är det lägsta sedan branschen började mätas 2004.

---

⁵ Säsongrensat

⁶ Under finanskrisen föll efterfrågan som lägst till -27.

Diagram 3: Utfall och förväntningar om efterfrågan i tjänstesektorn, till och med apr

Källa: KI-barometern, Macrobond

Flera tungt vägande företagstjänster mötte också en kraftigt försämrad efterfrågan mellan mars och april. Nettotalet för datakonsulternas efterfrågan var i mars +3 men sjönk i april till -44. Även detta är den sämsta siffran sedan branschen började mätas 2003. För tekniska konsulter föll efterfrågan från ett nettotal på +13 i mars, till -52 i april. Arkitekternas efterfrågan låg på -53 i april. Även konsulter inom juridik och ekonomi rapporterade om en försämrad efterfrågan, nettotalet föll från +15 i mars till -26 i april. Den enda bransch med ett positivt nettotal i april var finans- och försäkringsbranschen. I övriga branscher svarade klart fler företag att efterfrågan hade minskat än att den hade ökat.

Företagens förväntningar om efterfrågeläget på tre månaders sikt tecknar en ännu dystrare bild. I samtliga branscher räknade majoriteten av företagen med att efterfrågan skulle falla ytterligare.

Tabell 2: Tjänsteföretagens efterfrågan, utfall och förväntningar, till och med april

	Utfall senaste tre månaderna				Förväntningar på tre månaders sikt
	Feb 2020	Mar 2020	Apr 2020	Förändring mar-apr	Apr 2020
Tjänstesektorn	3	3	-47	-50	-65
Åkerier (SNI 49.4)	-8	-18	-20	-2	-49
Hotell (SNI 55.1)	51	29	-81	-110	-79
Restauranger (SNI 56.1-2)	5	7	-94	-101	-66
Förlag (SNI 58)	-17	-3	-35	-32	-31
Datakonsulter (SNI 62)	12	3	-44	-47	-66
Finans- & försäkringsverksamhet (64-66)	20	32	7	-25	-24
Förvaltare av egna fastigheter (68.2)	18	9	-21	-30	-43
Fastighetsmäklare & -förvaltare (SNI 68.3)	4	4	-53	-57	-43
Juridiska & ekonomiska konsulter (SNI 69)	29	15	-26	-41	-60
Konsulter företagsledning (SNI 70)	-32	-12	-65	-53	-79
Arkitekter (SNI 71.11)	19	-4	-53	-49	-66
Tekniska konsulter (SNI 71.12)	5	13	-52	-65	-76
Reklam & marknadsundersökning (SNI 73)	-5	-16	-72	-56	-64
Uthyrnings- & leasingföretag (SNI 77)	9	8	-10	-18	-67
Personaluthyrning (SNI 78.2-3)	-41	-51	-77	-26	-70
Researrangörer & -byråer (SNI 79)	43	-68	-89	-21	-62
Andra företagstjänster (SNI 82)	14	3	-26	-29	-56

Källa: Konjunkturinstitutets barometer april, säsongrensat

Svenskt Näringsliv frågar regelbundet en företagarpånel hur de påverkats av Coronakrisen. Undersökningen visar att nedgången drabbat hela tjänstesektorn hårt. Försäljningen har minskat med minst en femtedel för 39 procent av tjänsteföretagen – exklusive hotell- och restaurang, handel och transporter där läget är ännu värre. Inom hotell och restaurang hade 93 procent av företagen tappat minst en femtedel av sin försäljning. Inom persontransporter var andelen 80 procent och inom sällanköpshandeln 61 procent.⁷

Även kunskapsintensiva tjänstebranscher har drabbats av krisen. Bland Innovationsföretagen, där tekniska konsulter, industrikonsulter och arkitekter ingår, har 82 procent av företagen tappat i orderingång. Nedgången är störst bland industrikonsulterna där hälften av företagen har tappat minst 25 procent av sin orderstock. 64 procent av Innovationsföretagen har tappat uppdrag de redan hade. Även här är läget värst bland industrikonsulterna där 84 procent tappat befintliga uppdrag. Över 90 procent av Innovationsföretagen räknar med att effekterna av Coronakrisen kommer att förvärras framöver.⁸

⁷ Svenskt Näringsliv företagarpånel 22 april, 2020. I pånelen ingår 8 430 företag från alla branscher. 44 procent av företagen svarade på den senaste undersökningen.

⁸ Innovationsföretagen (2020) Effekterna av Corona/Covid-19 för Innovationsföretagens medlemmar. Rapport 3, 20 april 2020.

Bland IT & Telekomföretagen räknar 38 procent av företagen med att Coronakrisen kommer att minska deras intäkter med minst 20 procent under året. 52 procent av IT & Telekomföretagen har dock fortfarande god likviditet och räknar med att klara sig minst sex månader även utan kapitaltillskott eller nya statliga stödåtgärder.⁹

Tågföretagen har drabbats hårt av den pågående pandemin. Den kommersiella persontrafiken, till exempel fjärrtågen mellan storstäderna, har förlorat uppemot 90 procent av resenärerna. I den upphandlade tågtrafiken, bland annat pendeltåg och tunnelbana, har antalet resenärer halverats. Intäktsbortfallet är ungefär lika stort eftersom många av företagen i branschen har avtal med trafikhuvudmännen där ersättningen till stor del bygger på antalet resenärer. Godstrafiken på järnväg har hittills utvecklats stabilt men företagen befarar att läget kommer att försämrats när den minskade produktionen i industrin leder till mindre efterfrågan på järnvägstransporter.¹⁰

Krisen har även drabbat vård- och omsorgssektorn. Särskilt inom sjukvården syns tydliga effekter, där 75 procent av företagen har lägre arbetsbelastning än normalt och över 80 procent uppger att de har lägre intäkter än normalt. Det beror till stor del på att planerade operationer och patientbesök ställs in, samt att verksamheter och medarbetare ställt om för att stötta regionernas verksamheter.¹¹

Ansträngd likviditet och fler konkurser

Trots regeringens stödåtgärder har en majoritet av tjänsteföretagen svaga kassor. Enligt Svenskt Näringslivs företagarpanel har 52 procent av företagen inom tjänstesektorn – exklusive hotell och restaurang, handel och transporter - problem med sin likviditet.¹² 58 procent av bemanningsföretagen hade 58 likviditetsproblem i början av april och 26 procent räknade inte med att klara sig mer än två månader utan kapitaltillskott eller nya stödåtgärder.¹³

---

⁹ IT & Telekomföretagen, uppföljande enkät om Coronakrisens påverkan på verksamheten, 29 april.

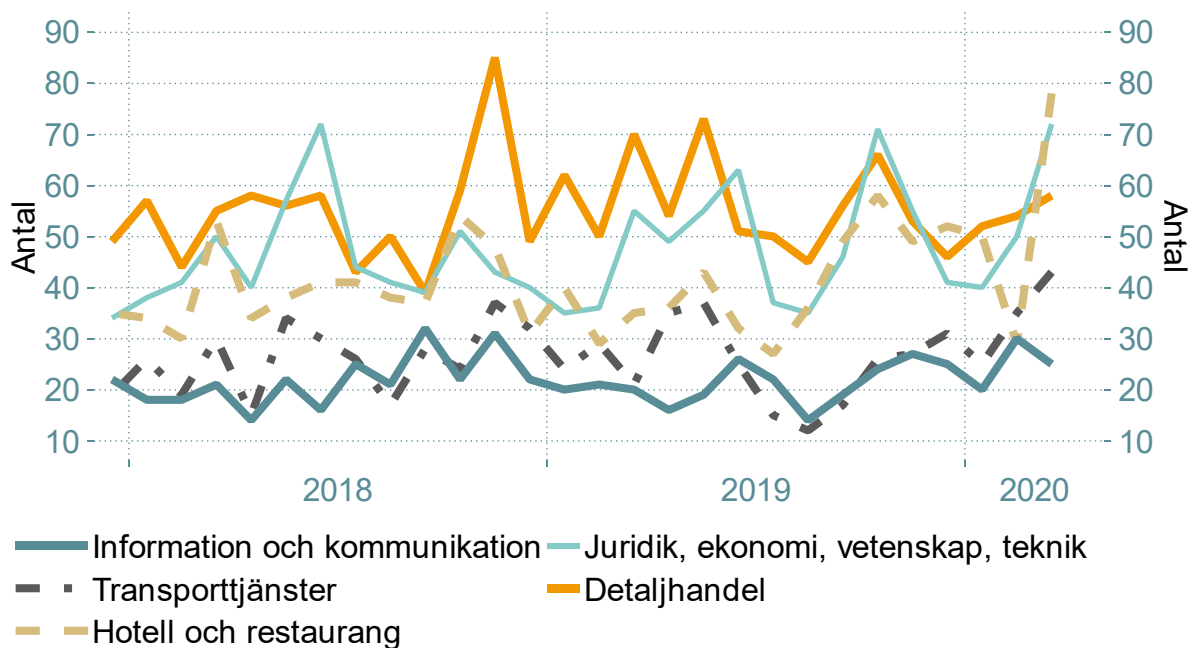
¹⁰ Tågföretagen, muntliga uppgifter.

¹¹ Vårdföretagen, medlemsenkät april 2020.

¹² Inom hotell- och restaurang hade 91 procent av företagen likviditetsproblem. Inom sällanköpshandel och persontrafik var andelen 80 procent. Svenskt Näringsliv företagarpanel 22 april, 2020. I panelen ingår 8 430 företag från alla branscher. 44 procent av företagen svarade på den senaste undersökningen.

¹³ Svenskt Näringslivs företagarpanel 2 april.

Diagram 4: Företagskonkurser till och med mars i några tjänstebranscher

Källa: UC, Macrobond

Coronapandemin har även börjat synas i statistiken över företagskonkurser i tjänstesektorn. Inom hotell och restaurang försattes 78 företag i konkurs i mars, mer än dubbelt så många som de 35 konkurser som registrerades i mars 2019. Inom transportnäringen gick 43 företag i konkurs i mars i år, jämfört med 21 ett år tidigare. Bland övriga tjänstebranscher hade antalet konkurser ännu inte ökat nämnvärt till följd av Corona i mars. Upplysningscentralen (UC) uppskattar att 90 bolag inom hotell och restaurang och 50 bolag inom transportbranschen kommer att gå i konkurs i april. Detta är dubbelt så många som i april 2019.¹⁴

Produktionsfallet syns ännu inte i utfallsdata

Svaren från Svenskt Näringslivs företagarenkät visar att produktionen minskat kraftigt inom tjänstesektorn sedan den 1 mars. Inom tjänstesektorn – exklusive hotell och restaurang, handel och transporter – producerar 30 procent högst 60 procent av sin kapacitet.¹⁵ I statistiken över tjänsteföretagens produktion till och med februari syntes dock ännu ingen Coroneffekt. Tjänsteproduktionsindex växte med 2,3 procent i årstakt i februari.

¹⁴ Uppskattningen bygger på konkursutvecklingen den första veckan i april.

<https://www.uc.se/pressartiklar/pressrelease/2989489--Extra-konkursstatistik-från-UC-Fortsatt-kraftig-ökning-av-konkurser-inom-hotell-och-restaurang-väntas/>

¹⁵ Inom hotell och restaurang var andelen 88 procent och inom persontransporter 74 procent. Svenskt Näringsliv företagarpånel 22 april, 2020. I panelen ingår 8 430 företag från alla branscher. 44 procent av företagen svarade på den senaste undersökningen.

Tabell 3: Branschernas tillväxt i tjänstesektorn, till och med februari 2020

	Medel 2019/ Medel 2018	Feb 2020/ Feb 2019	Bransch- vikter
45-63+68-96 Tjänstenäringsar exkl. kreditinstitut och försäkringsbolag	0,9%	2,3%	1,00
45 Handel med motorfordon och service	0,1%	2,9%	0,03
46 Partihandel utom motorfordon	1,0%	5,8%	0,13
47 Detaljhandel utom motorfordon	1,9%	6,3%	0,07
49-53 Transport- och magasinering	-0,9%	-2,9%	0,09
55-56 Hotell och restauranger	0,3%	2,0%	0,04
58-63 Informations- och kommunikationsföretag	2,2%	3,3%	0,16
68 Fastighetsbolag och fastighetsförvaltare	2,2%	4,3%	0,18
69-75 Juridik, ekonomi, vetenskap och teknik	-0,9%	-3,4%	0,13
77-82 Uthyrning, fastighetservice, resetjänster och andra stödtjänster	0,0%	-4,2%	0,07
85 Utbildning	5,0%	3,1%	0,02
86-88 Vård och omsorg, socialtjänst	-0,1%	3,9%	0,05
90-96 Kultur, nöje och fritid	2,6%	11,5%	0,03

Källa: SCB Tjänsteproduktionsindex

Dystert på arbetsmarknaden

Jobben blir färre och arbetskraften minskar

Redan före Coronakrisen hade arbetsmarknaden börjat mattas av och arbetslösheten sakta öka. Den ökande arbetslösheten berodde på att jobben växte för långsamt för att sysselsätta den växande arbetskraften. Sedan restriktionerna för att hindra spridningen av Coronaviruset infördes i början av mars har arbetsmarknaden bromsat in fullständigt.

SCB:s arbetskraftsundersökning för mars som delvis fångar de första effekterna av Coronautbrottet visar att sysselsättningen börjat falla och antalet personer i arbetskraften minska. I mars 2020 var antalet sysselsatta 41 000 färre än i mars 2019. Detta förklaras helt av att sysselsättningen bland de unga (15-24 år) hade fallit med 53 000 personer på ett år. Arbetslösheten hade dock ännu inte ökat i mars utan låg på 7,1 procent av arbetskraften. Däremot har arbetskraften minskat kraftigt. I mars 2020 var antalet personer i arbetskraften 76 000 färre än ett år tidigare. Även detta förklaras helt av att de unga i arbetskraften blivit färre. Att arbetslösheten inte steg i mars beror på att de som varslades om uppsägning hade sin anställning kvar och inte räknades som arbetslösa. Detta kommer att ändras de närmaste månaderna.¹⁶

Antalet varsel om uppsägning ger en bild av hur arbetslösheten kan öka framöver. Mellan den 1 mars och 24 april varslades 62 900 personer om uppsägning. Av de som hittills varslats arbetade 88 procent inom den privata tjänstesektorn – inräknat hotell och restaurang, transporter och handel.¹⁷

Under veckan den 20 till 26 april fanns 414 000 inskrivna arbetssökande på Arbetsförmedlingen. Det var 76 000 fler än samma vecka 2019.¹⁸ Nedgången på arbetsmarknaden syns också i antalet lediga platser. Under veckan den 20 till 26 april anmäldes 15 000 lediga platser till Arbetsförmedlingen. Det var 7 500 färre än samma vecka 2019.¹⁹

De flesta företag ska minska sin personalstyrka

Coronakrisen har inneburit att företagen inom tjänstesektorn har börjat minska sin personal. I april 2020 hade 46 procent av tjänsteföretagen minskat antalet anställda och 61 procent planerade att göra det de närmaste tre månaderna. Bara sex procent av företagen räknade med att anställa fler de närmaste tre månaderna. Andelen tjänsteföretag som räknar med öka antalet anställda i närtid har minskat stadigt sedan 2017 men under mars och april föll anställningsplanerna fullständigt.²⁰

---

¹⁶ Statistiska Centralbyrån, Arbetskraftsundersökningarna mars.

¹⁷ Arbetsförmedlingen, veckostatistik.

¹⁸ Arbetsförmedlingens, månadsstatistik.

¹⁹ Arbetsförmedlingens, veckostatistik.

²⁰ Konjunkturinstitutets månadsbarometrar.

<https://www.konj.se/publikationer/konjunkturbarometern/indikatorer-i-konjunkturbarometern.html>

Diagram 5: Tjänsteföretagens anställningsplaner. Jan 2006 – april 2020.

Källa: Konjunkturinstitutet och Macrobond

Raset i efterfrågan påverkar sysselsättningen inom princip alla tjänstebranscher. I samtliga branscher utom juridiska och ekonomiska konsulter hade företagen börjat minska antalet anställda i april. En stor majoritet av tjänsteföretagen i samtliga branscher räknar med att minska antalet anställda de kommande tre månaderna.

Att företagen kommer att minska antalet anställda bekräftas av andra enkätdata. Av de företag i Svenskt Näringslivs företagarpanel som svarade på den senaste undersökningen hade 34 procent varslat personal om uppsägning eller planerade att göra det inom den närmaste framtiden. Bland tjänsteföretagen – exklusive hotell och restaurang och handel – var andelen 33 procent.²¹ Bland bemanningsföretagen hade dock 55 procent varslat personal eller planerade att göra det.²²

Även kunskapsintensiva tjänster berörs. Bland Innovationsföretagen - där tekniska konsulter, industrikonsulter och arkitektföretag ingår - har 24 procent av företagen varslat personal sedan Coronakrisen inleddes och 36 procent planerar att göra det framöver. Bland industrikonsulterna har 42 procent varslat personal. 40 procent av Innovationsföretagen har korttidspermitterat personal.²³

²¹ Svenskt Näringsliv företagarpanel 22 april, 2020. I panelen ingår 8 430 företag från alla branscher. 44 procent av företagen svarade på den senaste undersökningen.

²² Svenskt Näringslivs företagarpanel, 2 april.

²³ Innovationsföretagen (2020) Effekterna av Corona/Covid-19 för Innovationsföretagens medlemmar. Rapport 3, 20 april 2020.

28 procent av IT & Telekomföretag räknar med att behöva varsla personal om uppsägning och ytterligare 38 procent tror att man kanske måste varsla under året. 37 procent av företagen har korttidspermitterat personal.²⁴

Tabell 4: Förändringar av antalet anställda i april. Utfall och förväntningar för de kommande tre månaderna. Nettototal säsongsrensats.

Bransch	Utfall	Förväntningar
Tjänstesektorn	-28	-56
Uppdragsverksamhet	-25	-62
Landtransport	-19	-48
Hotell och restauranger	-88	-78
Datakonsulter	-32	-54
Finans- och försäkringsverksamhet	-5	-26
Juridiska och ekonomiska konsulter	8	-61
Konsulter företagsledning	-58	-67
Arkitekter och tekniska konsulter	-9	-50
Arbetsförmedling, bemanning	-54	-78
Researrangörer	-59	-90

Anm: Nettotalet är andelen företag som har ökat sin personal eller planerar att göra det minus andelen som minskat sin personal eller planerar att göra det.

Källa: Konjunkturinstitutet

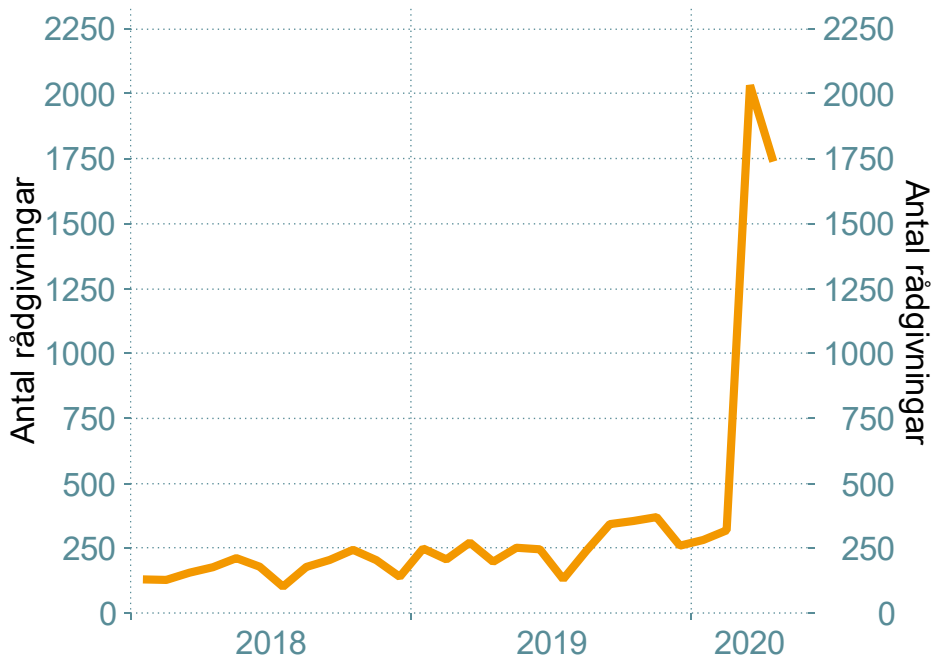
Kraftigt ökad rådgivning om arbetsbrist

En ytterligare fingervisning om hur djup krisen är inom tjänstesektorn är det ökade antalet rådgivningar hos Almega.

Under 2018 och 2019 hanterade Almegas rådgivningstjänst mellan 100 och 300 förfrågningar om arbetsbrist och driftsinskränkningar i månaden. I mars 2020 hanterade Almegas rådgivningstjänst 2 033 förfrågningar om arbetsbrist och driftsinskränkningar för 1 439 företag med sammanlagt 203 000 anställda. Rådgivningarna har varit fortsatt många under april. Mellan den 1 och 28 april har Almega hanterat 1 823 rådgivningar om arbetsbrist och driftsinskränkningar.

²⁴ IT & Telekomföretagen, uppföljande enkät om Coronakrisens påverkan på verksamheten, 29 april.

Diagram 6: Almegas antal rådgivningar om arbetsbrist och driftinskränkning

Källa: Almega

Merparten av rådgivningarna gäller det nya regelverket om korttidspermittering som infördes den 7 april men som gällde från den 16 mars. Under perioden den 7 till 28 april inkom ansökningar om korttidsarbete från drygt 50 000 företag. Den 28 april hade stöd för korttidsarbete beviljats för 300 000 anställda till en kostnad på 15,5 miljarder kronor.²⁵

De tjänstebranscher där flest personer korttidspermitterats var handel med 60 700 personer följt av hotell och restaurang med 40 700 personer och företagstjänster inom juridik, ekonomi, vetenskap och teknik med 32 400 personer.

²⁵ Tillväxtverket, statistik och analys korttidsarbete.

<https://tillvaxtverket.se/download/18.27bfc9f171ac57d310423f0/1588157287046/KTA%20uppfoljning%200429.pdf>

Tabell 5: Ansökningar om korttidsarbete, mellan 7 och 28 april

Bransch	Antal ansökningar	Behandlade och beviljade ansökningar		
		Antal företag	Anställda som omfattas	Belopp (miljoner kr)
Totalt	50 592	33 863	299 639	15 525
A Jordbruk, skogsbruk och fiske	140	85	274	12
C Tillverkning	4 473	3 301	75 526	3 977
B, D, E el, gas, värme, vatten och avlopp, mineraler	70	52	475	20
F Byggverksamhet	2 065	1 297	6 190	335
G Handel	9 668	6 631	60 737	2 843
H Transport och magasinering	2 286	1 360	21 379	1 180
I Hotell- och restaurangverksamhet	6 043	4 032	40 691	1 823
J Information och kommunikation	3 626	2 486	16 296	1 011
K Finans- och försäkringsverksamhet	364	252	1 288	82
L Fastighetsverksamhet	731	440	1 480	94
M Juridik, ekonomi, vetenskap och teknik	9 951	6 647	32 395	1 989
N Uthyrning, fastighetservice, resetjänster	2 903	1 984	16 055	901
P Utbildning	1 097	742	3 122	177
Q Vård och omsorg; sociala tjänster	2 197	1 420	8 801	369
R Kultur, nöje och fritid	2 528	1 686	9 652	467
S Annan serviceverksamhet	2 450	1 448	5 278	243

Källa: Tillväxtverket

Rekordstora förväntningar om prisfall

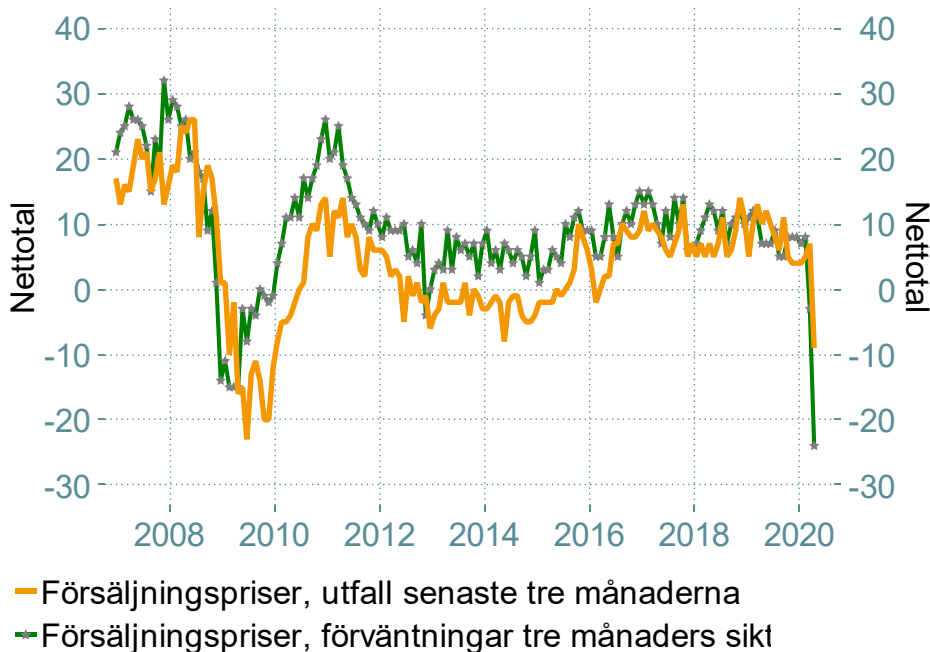
Sjunkande producentpriser på tjänster

Än så länge finns inte utfallsdata över tjänsteföretagens försäljningspriser efter det att coronapandemin bröt ut. Data för första kvartalet presenteras av SCB i maj.

Konjunkturinstitutets barometer för april innehöll en bedömning från tjänsteföretagen om deras försäljningspriser hade ökat eller minskat de tre senaste månaderna.

I april låg nettotalet i tjänstesektorn på -9, vilket innebär att försäljningspriserna hade fallit något de senaste tre månaderna enligt företagen. Det är fortfarande en bit över bottennoteringen under finanskrisen på -23.

Diagram 7: Utfall och förväntningar om försäljningspriserna i tjänstesektorn, till och med april

Källa: KI-barometern, Macrobond

Nettotalet för företagens förväntningar om försäljningsprisernas utveckling på tre månaders sikt var i april -24 och pekar därmed på ett klart större prisfall framöver. Så pessimistiska var inte företagen under finanskrisen, då förväntningarna nådde som lägst ett nettotal på -15. I april svarade i stort sett samtliga branscher att priserna hade minskat de senaste tre månaderna. Undantagen var branscherna åkerier, finans- & försäkringsverksamhet, juridiska & ekonomiska konsulter samt andra företagstjänster (SNI 82).

På tre månaders sikt väntar sig dock samtliga branscher tydligt att försäljningspriserna kommer att falla. Några branscher som sticker ut som extra pessimistiska om de framtida försäljningspriserna är hotell (netttotal -77), fastighetsmäklare & -förvaltare (netttotal -52), tekniska konsulter (netttotal -56) och researrangörer (netttotal -62).

Tabell 6: Tjänsteföretagens försäljningspriser, utfall och förväntningar, feb till april 2020

	Utfall senaste tre månaderna				Förväntningar på tre månaders sikt
	Feb 2020	Mar 2020	Apr 2020	Förändring mar-apr	Apr 2020
Tjänstesektorn	5	7	-9	-16	-24
Åkerier (SNI 49.4)	10	13	11	-2	-5
Hotell (SNI 55.1)	23	15	-73	-88	-77
Restauranger (SNI 56.1-2)	1	-2	-19	-17	-34
Förlag (SNI 58)	-3	-4	-15	-11	-7
Datakonsulter (SNI 62)	16	13	-20	-33	-25
Finans- & försäkringsverksamhet (64-66)	-29	-19	9	28	1
Förvaltare av egna fastigheter (68.2)	11	10	-6	-16	-28
Fastighetsmäklare & -förvaltare (SNI 68.3)	15	8	-3	-11	-52
Juridiska & ekonomiska konsulter (SNI 69)	43	10	9	-1	-27
Konsulter företagsledning (SNI 70)	4	3	-20	-23	-32
Arkitekter (SNI 71.11)	2	-16	-34	-18	-39
Tekniska konsulter (SNI 71.12)	8	26	-30	-56	-56
Reklam & marknadsundersökning (SNI 73)	-7	-14	-26	-12	-29
Uthyrnings- & leasingföretag (SNI 77)	-6	-9	-10	-1	-21
Personaluthyrning (SNI 78.2-3)	-23	-19	-23	-4	-32
Researrangörer & -byråer (SNI 79)	-6	-10	-56	-46	-62
Andra företagstjänster (SNI 82)	15	-4	6	10	-29

Källa: KI-barometern april, säsongsrensat

Konsumentpriser på tjänster, data till och med mars

Tjänstepriserna i KPI för mars ökade med 2,4 procent jämfört med mars förra året. Det var en något snabbare prisökningstakt än i februari då priserna ökade med 2,3 procent i årstakt. Att det inte syns större prisseffekter av Coronapandemin beror framförallt på att en stor del av underlaget samlades in under första halvan av mars. Prisutvecklingen kommer sannolikt att vara mer dämpad i april.²⁶

²⁶ Det är svårt för SCB att mäta inflation för vissa produktgrupper på grund av färre svar i branscher som i stort sett stängt under Coronapandemin. För paketresor mäts priset för genomförda resor, vilket under mars var klart färre än vanligt. Dessutom är prisuppgiften från inköpstillfället, som kan ha varit långt innan den faktiska resan.